

نام و نام خانوادگی:

مقطع و رشته:

نام پدر:

شماره داوطلب:

تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶/۴ تهران
دبیرستان غیردولتی سرای دانش
آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

نام درس: علوم و فنون ادبی ۳
نام دبیر: سرای دانش
تاریخ امتحان: ۱۶ / ۱۰ / ۱۴۰۲
ساعت امتحان: ۰۰ : ۰۸ : صبح / عصر
مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

نام دبیر:	نمره به عدد:		نمره به حروف:		محل مهر و امضا: مدیر						
	نام دبیر:	تاریخ و امضا:	نمره به عدد:	نمره به حروف:							
نام دبیر:	تاریخ و امضا:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضا: مدیر							
ردیف	سوالات				نمره						
۱	<p>جاهای خالی را پر کنید</p> <p>الف. در دوره بازگشت انجمن ادبی خاقان به ریاست.....در شهر.....ایجاد شد.</p> <p>ب.موجب آشنایی شاهان قاجار با تحولات جهانی شد.</p>				۱,۵						
۲	<p>به پرسش های زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>الف. هدف از تشکیل انجمن ادبی خاقان چه بود و توسط چه کسی شکل گرفت؟</p> <p>ب. این جملات درباره کدام شخصیت دوره بیداری است؟ نام یک قطعه شعری از او را نام ببرید؟</p> <p>وی از نوادگان فتحعلی شاه قاجار بود و جایگاه خانوادگی او مانع از آن می شود که در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطیت قرار گیرد .</p> <p>ج. یکی از ضعف های تکنیکی داستان دوران مشروطه چه بود ؟</p>				۱,۵						
۳	<p>جدول زیر را کامل نمایید.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">نام نویسنده</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">نام اثر</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">ناظم الاسلام کرمانی</td> <td style="text-align: center;">تاریخ احزاب سیاسی</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">قائم مقام فراهانی</td> <td style="text-align: center;">شمس الدین و قمر</td> </tr> </table>				نام نویسنده	نام اثر	ناظم الاسلام کرمانی	تاریخ احزاب سیاسی	قائم مقام فراهانی	شمس الدین و قمر	۲
نام نویسنده	نام اثر										
ناظم الاسلام کرمانی	تاریخ احزاب سیاسی										
قائم مقام فراهانی	شمس الدین و قمر										
۴	<p>اشعار زیر از چه کسانی است ؟</p> <p>الف. من نگویم که مرا از قفس آزاد کنید/ قفسم برده به باغی و دلم شاد کنید</p> <p>ب. آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی/ دست خود ز جان شستم از برای آزادی</p> <p>ج. جنگ ننگ است در شریعت من/ جز پی پاس دین و حب وطن</p>				۰,۷۵						
۵	<p>در بیت « خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم/ کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی»</p> <p>الف. مصراع دوم این شعر از کیست؟</p> <p>ب. وقتی حافظ در شعر خود از این مصراع استفاده نموده چه آرایه ای را استفاده کرده است؟</p>				۱						
۶	<p>آرایه های تلمیح و تضمین و مراعات النظیر را در ابیات زیر بیابید؟</p> <p>الف. مکن گریه بر گور مقتول دوست/ قل الحمدالله که مقبول اوست</p> <p>ب. شاه ترکان سخن مدعیان می شنود/ شرمی از مظلمه خون سیاووشش باد</p> <p>ج. شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها</p>				۰,۷۵						
۷	<p>نوع لف و نشر را در ابیات زیر مشخص نمایید.</p> <p>الف. افروختن و سوختن و جامه دریدن/ پروانه ز من شمع ز من گل ز من آموخت</p>				۱						

	ب. فرو رفت و بررفت روز نبرد/ به ماهی نم خون و بر ماه گرد	
۱	کدام بیت تضاد و کدام بیت متناقض نما دارند؟ درباره تفاوت این دو آرایه توضیح دهید. الف. در نیابد حال پخته هیچ خام/ پس سخن کوتاه باید والسلام ب. عجب مدار که در عین درد خاموشم/ که درد یار پریچهره عین درمان است	۸
۵	در بیت «ذره ناچیز ما بر گردن همت گرفت/ بار سنگین امانت را که گردون برنتافت» چه تلمیحی به کار رفته است؟ (ذکر مضمون آیه)	۹
۱،۵	هر یک از این عناوین مربوط به کدام شعر است. (همسان. دو لختی. ناهمسان) الف. بسیار گنه کردیم آن بود قضای تو/ شاید که به ما بخشی از روی کرم آنها ب. به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد/ تو را در این سخن انکار کار ما را نرسد ج. دلم جز مهر مه رویان طریقی بر نمی گیرد/ ز هر در می دهم پندش ولیکن در نمی گیرد	۱۰
۱،۵	بیت زیر را تقطیع کرده علامت هجایی آن را قرار داده و وزن آن را تشخیص دهید و بنویسید آیا وزن همسان دارد یا خیر؟ آتش حب الوطن چو شعله فروزد/ از دل مومن کند به مجمره اسپند	۱۱
۱،۵	بیت زیر را تقطیع کرده و مشخص کنید اختیارات زبانی در کجا رخ داده و از چه نوعی است؟ پس سوی کاری فرستاد آن دگر/ تا از این دیگر شود او با خبر	۱۲
۵	کدام یک از ابیات زیر با دو وزن شنیده می شود؟ الف. بیا به خانه آلاله ها سری بزنیم/ ز داغ با دل خود حرف دیگری بزنیم ب. کشتی شکستگانیم ای باد شرطه برخیز/ باشد که باز بینیم دیدار آشنا را	۱۳
۱	کدام وزن برای این بیت ارجحیت دارد؟ ای قوم به حج رفته کجایید کجایید/ معشوق همین جاست بیایید بیایید الف. مستفعل مستفعل مستفعل مستف ب. مفعول مفاعیل مفاعیل مفعول	۱۴
۵	شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید. غلفی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت میکنی از شرع قران ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو اسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم ای قلم تا می توانی در قلمدان صبر کن یوسف آسا سال ها در کنج زندان صبر کن همچو یعقوب حزین در بیت الاحزان صبر کن کور شو بیرون نیا از شهر کنعان ای قلم	۱۵
۱،۵	نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم	
۱	الف. در بند دوم شعر شاعر به چه داستانی اشاره دارد؟ این آرایه را چه می نامیم؟ ب. شاعر این شعر کیست؟ یک مجله معروف وی را نام ببرید و بنویسید این مجله در کجا چاپ می شد؟ ج. این شاعر از نظر زبان و قالب های شعری چه ویژگی هایی دارد؟	
۱	دو دلیل کم توجهی شاعران و نویسندگان به دستور زبان فارسی در دوره بیداری را ذکر کنید؟	۱۶